

El papa entre barrots

Potser arribarà un dia que serà impossible recuperar la nostra manera de fer com era abans

Al llibre (<https://www.llibres.cat/products/446322-abans-ningu-deia-testimo.html>) *Abans ningú deia t'estimo* (<https://www.llibres.cat/products/446322-abans-ningu-deia-testimo.html>) (editorial Catedral) trobem el testimoni, íntim i convuls, de fills i filles dels presos polítics. En concret, de la Laura i la Marta Turull, de l'Anna i la Beta Forn i de l'Oriol Sànchez, que tenen entre 17 i 23 anys i que, veient els seus pares entre barrots, s'han hagut de fer moltes preguntes i créixer de cop. Llegim un fragment de cadascun d'ells.

Laura Turull, 21 anys, estudia 3r de dret i es vol dedicar al dret penal i al dret sanitari. L'empresonament del seu pare ha fet que es plantegi la possibilitat d'especialitzar-se en drets humans. Creu en la justícia, li encanta caminar, la música de bandes sonores i conversar sobre política.

La primera visita que vaig fer al meu pare va ser el 4 de novembre. Feia només dos dies que l'havien empresonat i ens van avisar poques hores abans, així que vam anar-hi en cotxe. Recordo que era un dia molt lleig, plovia, tot era fred i gris.

Vaig veure aquell edifici pla, recte i no parava de preguntar-me com hem arribat fins aquí. Només feia un mes del referèndum. Anàvem passant portes i més portes de ferro i, quan finalment vaig veure el pare a l'altra banda del vidre, ens vam posar a riure. Rèiem totes tres, la mare, la Marta i jo, i també ell. Al nostre costat hi havia un familiar d'un pres comú, algú tatuat i sense dents que devia flipar.

El pare ens va explicar com havia declarat davant del jutge i tot ens semblava de pel·lícula. En algun moment, ell es va emocionar i va abaixar la mirada. Fa mal tenir-lo a un pam i no poder-lo abraçar.

Unes setmanes després, en la primera trobada vis-a-vis, sí que el vaig poder abraçar, però aquella tornada a casa, en tren, va ser molt trista. Els viatges de tornada sempre són més silenciosos que les anades. Tothom està capficat i esgotat. Tothom vol estar només amb els seus pensaments. Jo em sentia abatuda, però no volia entristir més la mare, així que em vaig allunyar. Vaig anar a un lloc del tren on no hi havia ningú, entre dos vagons. En un racó on no em veiés gaire la gent que passava.

Vaig trucar un amic i vaig plorar molt. Em va escoltar. Jo em desfogava dient pestes de tot, de la justícia, de la política, del país. «Ets molt forta», em va dir. Ho recordo perfectament. «Ser forta no vol dir que no puguis plorar. Seguiràs plorant però seguiràs lluitant».

Marta Turull, 17 anys, estudia 1r de batxillerat, modalitat humanística. Es proposa estudiar alhora periodisme i filologia catalana. Li apassiona llegir i vol ser escriptora i editora. Un dia escriurà un llibre sobre tot això que li ha tocat viure.

Quan l'anem a visitar, en el primer instant que ens veiem, la seva cara expressa molta felicitat, la més gran que li he vist. És un instant preciós en què tot desapareix, tot sembla oblidat.

Un cop a la sala, la mama i la Laura s'asseuen davant del papa però jo, més que parlar o escoltar allò que ens explica, necessito tenir-lo al costat i recolzar-m'hi. Ell em passa el braç per l'espatlla i m'agafa fort. Algun cop hem estat així les dues hores. No em cal gran cosa més. Necessito sentir la seva proximitat.

En una de les últimes visites, quan es va acabar el temps, se'l van endur, va passar a l'altra banda d'una porta amb barrots i la porta es va tancar. Jo notava que, des de la distància, ell em mirava, però no em vaig voler girar. Em sentia molt xafada i volia evitar que l'última imatge fos el papa entre els barrots.

Més tard, ell m'ho va fer notar. Soc conscient que vaig ser egoista per no girar-me. No tornar-li la mirada devia ser dolorós. Devia tornar a la cel·la amb una sensació agredolça i potser no podia entendre els meus motius, però jo no volia tornar a plorar en el moment d'acomiar-nos.

Ara que hi torno a pensar, no sé si vaig fer bé. A vegades necessitem agafar-nos a un gest petit. O potser no. Potser si el papa fos aquí em diria que tampoc té tanta importància, i somriuria.

Anna Forn, 23 anys, graduada en dret. Viu a Londres, on ha fet un màster de relacions internacionals. Ara comprèn que si hagués fet l'examen d'accés a l'advocacia, hauria pogut visitar el seu pare com a advocada i sense límit de temps. Li agrada observar, escoltar i entendre.

El pare és una persona afectuosa. Té un caràcter càlid, és simpàtic, té sentit de l'humor i això no ho ha perdut dins la presó. És estrany, però a vegades tinc la sensació que no sembla que ser tancat allà li suposi un esforç especial. A mi em costa, entrar en aquell edifici. Ser-hi una hora o dues em pesa. Quan hi arribo potser em sento serena i amb forces, però un cop dins descobreixo que qualsevol cosa m'afecta més del que creia. El que em costa especialment és tota l'artificiositat que implica

la visita. Tens un temps limitat per parlar i qualsevol cosa que puguis dir en aquestes condicions no té res de natural. Una part essencial de la manera de relacionar-te amb les persones que estimes és l'espontaneïtat, i allà dins res és espontani. Tot resulta forçat. Has d'entrar amb una llista mental de coses que vols dir, perquè no et deixin dur ni un paper. I vas dient les coses, una darrere de l'altra, atropelladament, sense acabar d'explicar res bé. És una sensació desagradable. Potser m'hi acabaré acostumat, i em preocupa que aquesta artificiositat transformi la relació que tinc amb el pare. Un dia no passa res, però quan aquest tracte rígid i fred es perllonga en el temps, a la força la relació canvia. I potser arribarà un dia que serà impossible recuperar la nostra manera de fer com era abans. No sé com serà la nostra relació quan tot això acabi.

Quan surto de la presó, repasso les coses que he dit i penso: «Quina merda de conversa». En el dia a dia, tens temps d'observar l'altre, de conèixer i compartir experiències. Hi ha coses que no es poden explicar, que s'han de veure, que s'han de notar. Sí que quan som a la presó ens diem molt que ens trobem a faltar i que ens estimem, però a casa això no necessites dir-ho, no cal, perquè ja ho sents dia a dia.

Beta Forn, 20 anys, estudia 2n d'infermeria. Li agraden les persones, les emocions fortes i voldria treballar en el servei d'urgències d'un hospital. De tant en tant fuig a la muntanya perquè el seu pare li va ensenyar a estimar-la.

Un dels dies més durs que he viscut en aquests mesos llargs que fa que el meu pare ha estat tancat, va ser quan vam dur l'abuelita a veure'l. Dubtàvem si dur-la a la presó perquè és una persona gran, no està bé de salut i es desorienta amb facilitat. Ens preocupava que fer-la passar per aquest tràngol pogués afectar el seu estat d'ànim i que això la debilités. Però ella va voler anar-hi. Va voler encarar el repte.

El camí se li va fer molt llarg. Hi vam anar en tren i el viatge se li va fer etern. A més, quan vam arribar a Atocha, ella ja creia que érem a la presó i li vam haver d'explicar que encara calia pujar a un taxi i fer una altra hora de viatge per carretera. Tot això la va fer estar neguitosa i, un cop a la presó, es va enfadar amb els funcionaris. Jo li deia: «Abu, es que ellos no tienen la culpa», però quan s'atabala tot la fa estar de mal humor. Per acabar-ho de complicar, a l'entrada et fan posar el dit en un lector d'empremtes dactilars, i es veu que els dits de la gent gran no es llegeixen bé.

Vam començar a passar portes i més portes, i ella s'enfadava per tot. Finalment, ens van deixar en una sala i, quan va entrar el meu pare, se li van il·luminar els ulls. No podia dir res. Devia ser el xoc. Estava tan emocionada que no li sortien les paraules i es va posar a plorar. Jo em vaig desfer de seguida. Sempre he sigut molt empàtica. Si plora qualsevol, jo també ploro. Imagina't veure plorar l'abuelita. Feta pols, em vaig girar i vaig veure que el meu pare estava aguantant-se les llàgrimes, que no podia i que va entrar en un petit lavabo que hi ha, a buscar paper de vàter i a refer-se. No volia que el veiéssim plorar. Jo no l'havia vist plorar mai, fins aquell dia.

5. Oriol Sánchez, 20 anys, estudia 1r d'economia i creu que encara hi ha massa coses al món que cal millorar, com ara respectar-nos més els uns als altres. Li agrada l'esport, estar amb amics i té previst començar a seguir un consell habitual al seu pare: "Facis el que facis, fes-ho amb totes les ganes".

Cada cop veig el pare més còmode, i també a mi, quan hi vaig, tot em resulta més familiar i proper. No m'agrada sentir això. No m'agrada que tot acabi sent normal, encara que és inevitable.

Quan hi penso em sento trist, perquè m'adono que el pare ha interioritzat que pot estar-se a la presó una temporada llarga. De la manera com ens parla, té assumit que s'hi estarà anys. Dos, tres quatre... No ho sé, però alguns. Això em revolta. No ho podem acceptar, però al mateix temps hem de trobar la manera d'afrontar-ho amb serenitat. Quan anem a veure'l, procurem no parlar gaire d'això. Les converses solen ser sobre qualsevol cosa, com si estiguéssim a casa sopant.

[...]

Abans ningú deia «t'estimo» i ara ens ho diem molt sovint, no només quan anem a veure el pare, sinó quan som per casa. Cada cop que l'anem a veure, en el moment d'acomiar-nos, ens diu que potser serà l'última visita. Però ell sap que no és cert. El comiat és el moment més dur. Els familiars es queden a la sala i s'emporten el presoner. Llavors es fa un silenci. Ningú gosa tornar a dir res. Potser els que ens quedem ens fem una abraçada. Llavors s'obre la porta, passes per passadissos, tornes a creuar el pati, reculls les coses que has deixat a la taquilla i ja tornes a ser fora.

Malgrat que és dur, de les visites sempre en surto content. Veig que ell està bé o, com a mínim, ho fa veure. Surts amb la tristesa de saber que tu marxes i podràs seguir fent la vida normal i ell no, que la seva vida és dins d'aquell edifici. Però gaudeixo les hores que estic amb ell. A vegades es creen situacions de complicitat amb familiars de presos comuns. Això és bonic. Sents que hi ha una experiència dura que ens uneix i parles amb gent amb la qual no coincidiries mai. Un cop vam veure un pres que sortia. Quedava en llibertat i els familiars dels altres presos vam aplaudir. Va ser emocionant. Un moment de solidaritat i d'unió. Hi havia gent que plorava en veure sortir de la presó algú que no coneixia de res. Tothom va sentir que, en part, també sortia la persona que cadascú estimava.

**Anna Forn
Beta Forn
Laura Turull
Marta Turull
i Oriol Sànchez**

testimoni de filles i fills de presos polítics

**abans ningú
deia t'estimo**

Abans ningú deia t'estimo(<https://www.llibres.cat/products/446322-abans-ningu-deia-testimo.html>)

© Anna Forn, Beta Forn, Laura Turull, Marta Turull i Oriol Sànchez.

© Editorial Catedral, 2018.